

Proiect de lege

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Camera Deputaților

Senatul

LEGE

privind parteneriatul civil

CAPITOLUL I.

Dispoziții generale

Art. 1.

(1) Prezenta lege reglementează cadrul legal și efectele juridice ale parteneriatului civil.

(2) Parteneriatul civil este un contract încheiat, fără nici un fel de discriminare, între două persoane care decid să conviețuiască în baza afecțiunii, respectului și sprijinului reciproc și a egalității în drepturi.

Art.2. În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) **contract de parteneriat civil** este contractul încheiat între două persoane fizice în condițiile prezentei legi;
- b) **partener** este una dintre cele două persoane fizice care încheie contractul de parteneriat civil;
- c) **domiciliul comun** este domiciliul în care conviețuiesc partenerii;
- d) **reședința comună** este reședința în care conviețuiesc partenerii;
- e) **bunuri comune** sunt bunurile dobândite de fiecare dintre parteneri sau de parteneri împreună, în timpul parteneriatului civil sau anterior încheierii parteneriatului însă incluse în mod expres de către parteneri în contractul de parteneriat civil;

- f) **cheltuieli comune** reprezintă cheltuielile pentru plata utilităților aferente locuinței în care conviețuiesc, a celor legate de buna stare a acestora, precum și suportarea cheltuielilor determinate de asigurarea asistenței medicale a partenerului, în cazul în care acesta nu este asigurat. Se consideră cheltuieli comune și cele legate de creșterea și educarea copiilor aflați în întreținerea acestora;
- g) **datorii comune** sunt datoriile contractate în cadrul acestui parteneriat.

CAPITOLUL II.

Încheierea parteneriatului civil

Art. 3.

(1) Contractul de parteneriat civil se încheie în formă autentică, se semnează de cei doi parteneri în fața notarului public din circumscripția Curții de Apel pe raza localității în care cel puțin unul din cei doi parteneri își are domiciliul sau reședința și se înregistrează într-un registru special numit "**Registru pentru evidența parteneriatelor civile**", ținut la notarul public respectiv.

(2) Notarul public va comunica noul parteneriat civil Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România pentru înscrierea în "**Registrul național de evidență a parteneriatelor civile**".

(3) În cazul în care partenerii au reședința în străinătate, contractul de parteneriat civil se poate încheia la ambasada sau consulatul României din țara de domiciliu sau reședință a cel puțin unuia dintre parteneri;

(4) Parteneriatele civile încheiate în străinătate fie de cetățeni români, fie de cetățeni străini sunt recunoscute în România.

Art. 4. Pentru înscrierea în Registrul special ținut de notarul public instrumentator precum și în Registrul național de evidență a parteneriatelor civile, persoanele aflate sub incidența prezentei legi sunt obligate să achite un tarif stabilit de Uniunea Notarilor Publici în conformitate cu prevederile legale.

Art. 5. Parteneriatul civil se încheie în următoarele condiții:

- a) partenerii să aibă cel puțin 18 ani împliniți;

b) cel puțin unul dintre parteneri este cetățean român sau este cetățean străin sau apatrid cu domiciliul în România;

c) nici unul dintre parteneri nu este căsătorit sau parte într-un alt parteneriat civil.

Art. 6. Parteneriatul civil nu se va încheia dacă viitorii parteneri nu declară că și-au comunicat reciproc starea sănătății lor.

Art. 7. Parteneriatul civil nu se poate încheia:

a) între rudele în linie dreaptă, precum și cele în linie colaterală până la al patrulea grad inclusiv;

b) între cel care adoptă sau ascendenții lui, pe de o parte, și cel adoptat sau copiii acestuia, pe de altă parte;

c) între copiii celui care adoptă, de o parte, și cel adoptat sau copiii acestuia, pe de altă parte;

d) între tutorele și persoana minoră ce se află sub tutela sa;

e) pentru alienatul mintal, debilul mintal, precum și pentru cel care este temporar lipsit de facultățile mintale, cât timp nu are discernământul faptelor sale.

Art. 8. Viitorii parteneri pot conveni să își păstreze numele, să ia numele oricăruia dintre ei sau numele lor reunite. De asemenea, un partener își poate păstra numele iar celălalt să poarte numele lor reunite.

Art. 9. La momentul încheierii contractului, partenerii pot opta între: comunitatea legală, separația de bunuri sau comunitatea convențională.

Art. 10.

(1) Încheierea unui parteneriat civil este nulă în afara liberului consimțământ, dat în scris în fața notarului public.

(2) De asemenea, un parteneriat civil încheiat cu încălcarea condițiilor prevăzute la art. 5 și 7 este lovit de nulitate absolută.

Art. 11.

La cererea de încheiere a parteneriatului civil părțile vor anexa:

a) copii de pe certificatele de naștere a fiecărei părți;

b) declarație pe propria răspundere privind absența contractării unui parteneriat civil sau dizolvarea parteneriatelor anterioare sau certificatul de deces al partenerului în cazul existenței unui parteneriat încheiat anterior

- c) declarație pe proprie răspundere privind certificarea faptului ca nu se află într-una din situațiile prevăzute la art. 7;
- d) declarație pe proprie răspundere privind starea civilă a fiecărei părți;
- e) în cazul cetățenilor străini, un certificate eliberat de autoritățile competente din țara de origine atestând starea lor civilă;
- f) dovada plății taxei de timbru.

Art. 12.

(1) În termen de maxim 3 zile lucrătoare de la data depunerii documentelor pentru înregistrarea parteneriatului civil, notarul va dispune publicarea solicitării prin afișarea în extras, într-un loc special amenajat. Extrasul va cuprinde, în mod obligatoriu: data afișării, datele de stare civilă ale celor doi parteneri civili, precum și înștiințarea că orice persoană interesată se poate opune încheierii parteneriatului, în termen de 10 zile de la data afișării, formulând o contestație în scris care se va depune la notariatul unde au fost afișate datele privind parteneriatul civil.

(2) Interesul persoanei care depune contestația se justifică prin rudenția în linie dreaptă sau în linie colaterală până la al patrulea grad inclusiv cu unul dintre partenerii civili, iar contestația se va întemeia pe presupusa încălcare a prevederilor Art. 5-7.

(3) Contestațiile se soluționează de către notar în termen de 3 zile de la depunerea lor.

Art. 13. În termen de 3 zile după verificarea îndeplinirii condițiilor legale pentru contractarea parteneriatului civil și soluționarea contestațiilor prevăzute la art. 12, notarul public realizează înregistrarea contractului în Registrul pentru evidența parteneriatelor civile, precum și restituirea unui exemplar din contractul de parteneriat civil fiecărui partener.

Art. 14. Orice modificare a contractului de parteneriat civil inițial va fi realizată prin încheierea unui act adițional în fața notarului public conform procedurii prezentei legi.

Art. 15. Starea civilă se dovedește cu adeverință eliberată de notarul public unde a fost înregistrat contractul de parteneriat civil, în care se va menționa data încheierii contractului de parteneriat și numele partenerilor.

CAPITOLUL III

Drepturi și obligații

Art. 16. Partenerii au aceleași drepturi și obligații în cadrul parteneriatului civil.

Art. 17.

(1) Bunurile dobândite pe perioada parteneriatului civil, de oricare dintre parteneri, sunt, de la data dobândirii lor, bunuri comune în devălmășie ale celor doi parteneri, cu excepția cazurilor în care cei doi parteneri au decis contrariul prin contractul de parteneriat civil. Calitatea de bun comun nu trebuie să fie dovedită.

(2) Nu sunt bunuri comune, ci bunuri proprii ale fiecărui partener:

a) bunurile dobândite înainte de încheierea contractului de parteneriat, cu excepția situațiilor în care acestea au fost incluse în mod expres în categoria bunurilor comune la încheierea contractului de parteneriat civil;

b) bunurile dobândite prin moștenire legală în timpul parteneriatului, legat sau donație, dacă dispunătorul nu a prevăzut că ele vor fi comune;

c) bunurile de uz personal;

d) bunurile destinate exercitării profesiei unuia dintre soți, dacă nu sunt elemente ale unui fond de comerț care face parte din comunitatea de bunuri;

e) drepturile patrimoniale de proprietate intelectuală asupra creațiilor sale și asupra semnelor distinctive pe care le-a înregistrat;

f) bunurile dobândite cu titlu de premiu sau recompensă, manuscrisele științifice sau literare, schițele și proiectele artistice, proiectele de invenții și inovații;

g) indemnizația de asigurare sau despăgubirea pentru orice prejudiciu material sau moral adus unuia dintre parteneri;

h) bunurile, sumele de bani sau orice valori care înlocuiesc un bun propriu, precum și bunul dobândit în schimbul acestora;

i) fructele bunurilor proprii.

(3) Cei doi parteneri răspund cu bunurile comune pentru:

a) obligațiile născute în legătură cu conservarea, administrarea sau dobândirea bunurilor comune;

b) obligațiile pe care le-au contractat împreună;

c) obligațiile asumate de fiecare dintre parteneri pentru acoperirea cheltuielilor obișnuite ale parteneriatului civil;

d) repararea prejudiciului cauzat prin însușirea, de către unul dintre parteneri, a unor bunuri aparținând unui terț, în măsura în care, prin aceasta, au sporit bunurile comune ale partenerilor.

Art. 18. Bunurile comune nu pot fi urmărite de creditorii personali ai unuia dintre cei doi parteneri. Cu toate acestea, după urmărirea bunurilor proprii ale partenerului debitor, creditorul său personal poate cere împărțirea bunurilor comune, însă numai în măsura necesară pentru acoperirea creanței sale. Bunurile atribuite prin împărțire fiecărui partener devin bunuri proprii.

Art. 19. Cei doi parteneri administrează și folosesc împreună bunurile comune și dispun tot astfel de ele. Oricare dintre cei doi parteneri, exercitând singur aceste drepturi este socotit că are și consimțământul celuilalt partener. Niciunul dintre cei doi parteneri nu poate înstrăina și nici nu poate greva un teren sau o construcție care face parte din bunurile comune, dacă nu are consimțământul celuilalt partener.

Art. 20.

(1) Veniturile celor doi parteneri vor fi considerate împreună la calculul venitului minim garantat în conformitate cu prevederile Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul contractării unui credit bancar se vor lua în calcul veniturile celor doi parteneri.

Art. 21.

(1) Serviciile medicale necesare unuia dintre parteneri care nu deține o asigurare medicală se pot acorda în baza asigurării medicale a celuilalt partener civil.

(2) În cazul spitalizării unuia dintre parteneri, celălalt este considerat aparținător.

Art. 22.

(1) În cazul decesului unuia dintre parteneri, partenerul supraviețuitor are drept de moștenire atunci când vine în concurs cu oricare din clasele de moștenitori, drept de moștenire special asupra mobilelor și obiectelor aparținând gospodăriei casnice și asupra darurilor manuale primite de cei doi parteneri pe durata parteneriatului civil așa cum sunt reglementate de Legea nr. 287/2009 și a donațiilor, în general, precum și drept de abitație

asupra casei de locuit. Dacă nici una dintre clasele de moștenitori legali cu care partenerul supraviețuitor vine în concurs la moștenire nu vrea sau nu poate să vină la moștenire, ori dacă ele nu există, partenerul supraviețuitor culege întreaga moștenire.

(2) Partenerul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș în condițiile art. 83-93 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice cu modificările și completările ulterioare, și alte drepturi de asigurări sociale și ale legislației în materie în vigoare.

Art. 23. Orice donație între parteneri este revocabilă numai în timpul parteneriatului.

Art. 24. Oricare dintre cei doi parteneri are dreptul de a continua contractul de închiriere a locuinței în cazul părăsirii definitive a domiciliului de către titularul contractului de închiriere sau al decesului acestuia.

Art. 25. Cei doi parteneri au dreptul la liberă circulație și ședere, precum și dreptul de ședere permanent pe teritoriul României conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.102/2005 privind libera circulație pe teritoriul României a cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și a cetățenilor Confederației Elvețiene, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 26. În cazul procesului de obținere a cetățeniei române, cei doi parteneri beneficiază de prevederile art.8 din Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 27. Prevederile privind protecția specială, inclusiv penală în cazul violenței domestice sunt aplicabile celor doi parteneri în conformitate cu prevederile Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată.

Art. 28. Niciunul dintre parteneri nu îl poate reprezenta pe celălalt în justiție fără un mandat expres și nu poate fi ținut răspunzător pentru obligațiile contractate de cealaltă parte.

Art. 29.

(1) Partenerul beneficiază de 3 zile de concediu cu plată în caz de deces sau boală gravă a celuilalt partener.

(2) Angajatorul este obligat să țină cont în fixarea concediilor dacă cei doi parteneri lucrează în același loc.

(3) Partenerii pot beneficia de maxim 5 zile de concediu cu plată în urma încheierii contractului de parteneriat civil.

Art. 30. În cazul spitalizării sau decesului unuia dintre parteneri, celălalt are calitatea de aparținător.

Art. 31.

(1) Până la încetarea parteneriatului civil în condițiile prevăzute la art. 32 partenerii își datorează întreținere.

(2) Partenerul are dreptul la întreținere, dacă se află în nevoie din pricina unei incapacități de muncă survenite înainte de încheierea parteneriatului civil ori în timpul acestuia; el are drept la întreținere și atunci când incapacitatea se ivește în decurs de un an de la data încetării parteneriatului, însă numai dacă incapacitatea se datorează unei împrejurări în legătură cu parteneriatul.

(3) Întreținerea datorată potrivit dispozițiilor alin. (2) poate fi stabilită până la o treime din venitul net din muncă al partenerului obligat la plata ei, potrivit cu nevoia celui care o cere și cu mijloacele celui care urmează să plătească. Această întreținere, împreună cu întreținerea datorată copiilor, nu va putea depăși jumătate din venitul net din muncă al partenerului obligat la plată.

(4) În toate cazurile, dreptul la întreținere încetează prin încheierea unui alt parteneriat civil ori prin căsătoria partenerului îndreptățit să o primească.

CAPITOLUL IV

Încetarea parteneriatului civil

Art. 32.

(1) Parteneriatul civil încetează în următoarele condiții:

- a) prin decesul sau declararea judecătorească a morții unuia dintre parteneri;
- b) prin acordul comun al celor doi parteneri. Data încetării parteneriatului este data autentificării de către notarul public a consimțământului celor doi parteneri cu privire la încetarea parteneriatului;

c) în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei unilaterale a unuia dintre parteneri privind încetarea parteneriatului. Notificarea este făcută prin intermediul notarului public și se înregistrează în Registrul pentru evidența parteneriatelor civile.

d) la data încheierii căsătoriei între cei doi parteneri civili. Partenerii au obligația de a notifica notarul public cu privire la încheierea căsătoriei anexând o copie a certificatului de căsătorie în termen de 30 de zile calendaristice de la data căsătoriei.

(2) În cazul intenției unui partener de a se căsători cu o terță persoană, decizia comună sau unilaterală privind dizolvarea parteneriatului civil trebuie comunicată notarului public și înregistrată de către acesta înainte de căsătorie.

(3) În cazul încetării parteneriatului civil în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2), notarul public emite decizia de încetare a parteneriatului civil în termen de 30 de zile calendaristice și o înregistrează în Registrul special. Notarul public instrumentator comunică decizia de încetare a parteneriatului civil foștilor parteneri și Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România în vederea înregistrării în Registrul național de evidență a parteneriatelor civile.

(4) La încetarea parteneriatului civil, situația bunurilor comune se stabilește de comun acord de către parteneri.

(5) În caz de dezacord, partenerii pot sesiza instanțele de judecată în ceea ce privește consecințele patrimoniale ale încetării contractului de parteneriat, și eventual repararea anumitor prejudicii care ar putea rezulta.

(6) La încetarea parteneriatului civil, cei doi parteneri vor decide de comun acord situația copiilor născuți pe durata parteneriatului. Dacă cei doi parteneri nu se învoiesc asupra situației copiilor născuți pe perioada parteneriatului, va hotărî instanța.

Art. 33.

La data încetării relației de parteneriat civil, este obligatorie înregistrarea deciziei în Registrul pentru evidența parteneriatelor civile.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 34.

Prin prezenta lege se interzice orice formă de discriminare, directă sau indirectă, deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza apartenenței la parteneriatul civil astfel cum este definită la art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Art. 35.

Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 36.

La data intrării în vigoare a prezentei legi, alineatul (3) al articolului 277 din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările ulterioare, se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Valeriu Ștefan Zgonea

PREȘEDINTELE SENATULUI

Călin Popescu Tăriceanu